

Societat | | Actualitzat el 13/02/2020 a les 14:03

Es confirma la presència permanent del gat fer a l'Alta Garrotxa

El complet estudi de Pau Federico Arché, fruit d'una de les Beques Ciutat d'Olot, conclou que en aquest espai d'interès natural hi ha entre 13 i 16 exemplars de gat salvatge qui hi habiten de forma estable

Un gat fer en un bosc de l'Alta Garrotxa, on s'ha detectat una població permanent. | Pau Federico Arché.

El treball "El gat fer a l'Alta Garrotxa: distribució, densitat i anàlisi genètic (http://parcsnaturals.gencat.cat/web/.content/home/zona_volcanica_de_la_garrotxa/coneix-nos/centre_de_documentacio/fons_documental/biblioteca_digital/beques_dinvestigacio/2018_Gat_fer_GarrotxaA/2019_FedericoPau_Gat_fer_AltaGarrotxa.pdf) (sic)", de Pau Fererico Arché, és un estudi que ha permès confirmar la presència permanent d'una població estable d'entre 13 i 16 exemplars de gat fer (*Felis s. silvestris*) a l'espai d'interès natural (EIN) de l'Alta Garrotxa, a més d'identificar-ne la distribució en, pràcticament, tota la superfície.

El report de Pau Federico Arché (Agullana), que ja es pot consultar en línia, és fruit d'una de les Beques Ciutat d'Olot atorgades el novembre de 2018 (<https://www.naciodigital.cat/garrotxa/noticia/19576/recerques/sobre/gat/fer/alta/garrotxa/centenari/emo/noves/beques/ciutat/olot>), en aquest cas la Beca Oriol de Bolós de Ciències Naturals, que li va atorgar a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa un jurat format per Xavier Viñas i Teixidor, Lluís

Paluzie i Mir, Margarida Castañer i Vivas, Francesc Córdoba i Monturiol, Joan Bach i Plaza i com a secretaris Laura Baldrich Danés -en representació del Institut de Cultura Ciutat d'Olot i del Museu dels Volcans- i Emili Bassols Isamat -en representació del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

Segons Arché, caldria mostrejar amb més deteniment la zona central (Sadernes) i la zona més oriental (El Mont i Albanyà), on no s'ha confirmat la presència del gat salvatge, per bé que és molt probable que hi sigui, ja que l'hàbitat i els requeriments ecològics de l'espècie hi són presents.

Pau Federico va guanyar la Beca Oriol de Bolós l'any 2018. Foto: Martí Albesa.

A partir de les fotografies obtingudes a les estacions de mostreig s'han identificat entre 13 i 16 exemplars diferents de gat fer. Si aquests resultats obtinguts en 24 Km² els extrapolem a la totalitat de la superfície de l'àrea d'estudi, s'obté una densitat de 0,50 a 0,62 ind/Km², on altres estudis anteriors realitzats a la península Ibèrica ja donaven resultats similars d'1,3.

La totalitat de les femtes recollides dins l'àrea d'estudi s'han trobat dins les estacions de mostreig, mentre que als transsectes realitzats no se n'ha trobat cap. Aquest fet posa de manifest la poca eficiència de la metodologia de recollida que, en un futur, caldria modificar.

Pel que fa a l'anàlisi genètica, aquest estudi ha permès establir un protocol a Catalunya, ja que, anteriorment no es disposava d'aquesta eina. Gràcies a l'anàlisi genètica s'han identificat 11 mostres com a gat fer, que corresponen a 9 individus diferents. Dels 9 individus identificats genèticament 5 corresponen a l'àrea d'estudi (3 femelles i 2 mascles), dels quals 2, identificats a la mateixa zona, presenten introgressió genètica de gat domèstic. Per tant, semblaria que la hibridació suposa un problema en zones on el gat fer i el gat domèstic comparteixen territori i hi ha una alta densitat.

Pau Federico Arché, que és membre del Grup Felis de Recerca en Carnívors de Catalunya de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), explica que el gat fer o gat salvatge és una espècie molt poc coneguda i estudiada. Distribuïda arreu de la península Ibèrica i amb presència a Catalunya, que se sàpiga, a Osona, el Ripollès, la Garrotxa i l'Alt Empordà.

Un altre gat salvatge «caçat» pel fototrampeig a l'Alta Garrotxa. Foto: Pau Federico Arché.

Les principals amenaces contra el gat fer

Segons l'estudi, les principals amenaces del gat salvatge són:

- ? La pèrdua d'hàbitat provocada per la deforestació, construcció d'estructures urbanes, camps de conreus,....
- ? La fragmentació de l'hàbitat provocat per la construcció d'infraestructures (carreteres, vies de tren...). Aquest fet aboca a l'aïllament de les poblacions i a possibles endogàmies i empobriment genètic en alguns indrets.
- ? El control de depredadors realitzat per vedats de caça que encara es practica en alguns indrets, el furtivisme, l'enverinament?
- ? La possible hibridació amb gat domèstic. Les colònies de gats pròximes a poblacions de gat fer són zones d'alt risc perquè pugui esdevenir aquesta barreja, a part de les baixes de fauna salvatge autòctona -i en moltes ocasions protegida- que poden causar aquestes colònies de gats domèstics.

El treball guardonat, que ara ja forma part del registre documental del Parc de Catalunya, ha comptat amb la col·laboració de Salvador Salvador, Natàlia Sastre, Albert Campsolinas, Frederic Salgueiros, J. Pierre Pompidor, Benet Boadas, Jordi Garriga, Mireia Monegal, Berto Minobis, Ignasi Batet i Marc Fusellas.